

SOSYAL BİLGİLER

(Nereye Yerleşelim?)

Adı & Soyadı: Sınıfı:

Doğru mu? Yanlış mı?

1	Tarihin ilk dönemlerinde insanların soğuktan korunmak için mağara ve ağaç kovuklarında yaşamaları iklimin yerleşmeyi etkilediğinin kanıtıdır.		
2	Zamanla ülkeler yetiştirdiği ürünleri başka ülkelere satmış ve ticaret gelişmiştir. Bu durum deniz kenarında limanı olan yerlerin önemini artırdı.		
3	Avcılık ve toplayıcılıkla geçinen ilk dönem insanları daha çok av hayvanlarının ve hazır meyvelerin yakınındaki mağaralara yerleşmişlerdir.		
4	Sanayi faaliyetleri ve turizm insanlığın ilk dönemlerinden itibaren yerleşmeyi etkileyen en önemli faktörler arasında yer almıştır.		
5	Tarımsal faaliyetlerinin başladığı Cilalı Taş Devri'nde insanlar yerleşim yeri olarak verimli arazileri, akarsu ve göl kenarlarını tercih etmişlerdir.		

.....Boşluk Doldurma.....

Sanayi / Çatalhöyük / Beşeri / Karain / Doğal

1	Anadolu'daki ilk yerleşim yeri Antalya'dakimağarasıdır.
2	İlk yerleşim yerlerine ve ilk ev mimarilerine örnek olan iklimin elverişli, toprağın verimli ve akarsuyun olduğu bir yerde kurulmuştur.
3	İklim, bitki örtüsü, yeryüzü şekilleri, su kaynakları, yeraltı kaynakları, verimli arazi, savunma imkanları vb. yerleşmeyi etkileyenunsurlar arasında yer alır.
4	Tarım, hayvancılık, madencilik, ulaşım, ticaret, sanayi, turizm, sosyal ve kültürel imkanlar, eğitim, sağlık vb.yerleşmeyi etkileyenunsurlar arasında yer alır.
5	XVIII. yüzyılın sonlarına doğru başlayan İnkılabı, dünyada yerleşme ile ilgili önemli değişimlere yol açmış ve nüfusu çok kalabalık kentler meydana gelmiştir

! Unutmamalım !

1	Geçmişte Yerleşmeyi Etkileyen Unsurlar: İklimin elverişli olduğu yerler, avcılık ve toplayıcılığın yapılabildiği yerler, güvenliğin sağlanabildiği yerler, tarımın yapılabildiği yerler, hayvancılığın yapılabildiği yerler, ticaretin geliştiği yerler.
2	Günümüzde Yerleşmeyi Etkileyen Yeni Unsurlar: İş imkanı iyi olan yerler, sağlık imkanlarının geliştiği yerler, eğitim imkanları iyi olan yerler, sosyal faaliyetlerin geliştiği yerler, ulaşım imkanlarının iyi olduğu yerler.
3	Dünyadaki nüfus artışı ile hem var olan yerleşmeler büyümüş hem de dünyanın değişik bölgelerinde yeni yerleşmeler kurulmuştur.

Çözelim

1) Ülkemizde nüfus, sanayi tesislerinin çevresinde daha çok yoğunlaşmıştır.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanayi tesislerinin yoğun enerji tüketmesi
- B) Sanayi tesislerinin genelde kıyı şehirlerinde yer alması
- C) Fabrikaların fazla sayıda insana iş imkânı sağlaması
- D) Fabrikaların ulaşımına uygun alanlara kurulması

(DPY 2020)

2) Türkiye’de doğal ve beşerî şartların bölgeden bölgeye farklı özellikler sunması, yerleşmeye uygun olan veya olmayan alanların ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi ülkemizin bu özelliğinin sonucu olarak ortaya çıkan bir durumdur?

- A) Nüfus dağılışıının düzensiz olması
- B) Yer altı kaynaklarının belli alanlarda toplanması
- C) Karasal iklimin yaygın olarak görülmesi
- D) Doğal bitki örtüsünün farklılıklar göstermesi

(DPY 2020)

3) Yerleşik yaşama geçmeye başlayan insanoğlu öncelikle aşağıdaki özelliklerin hangisine sahip alanlara yerleşmeyi tercih etmiştir?

- A) Maden çeşitliliğine
- B) Engebeli arazilere
- C) Zengin ormanlara
- D) Su kaynaklarına

(DPY 2020)

4) Aşağıdakilerden hangisi günümüze daha yakın zamanda gerçekleşmiştir?

- A) Toprağın işlenmesi
- B) Hayvanların evcilleştirilmesi
- C) Avcılık ve toplayıcılık yapılması
- D) Gemicilik faaliyetlerinin başlaması

5) Çatalhöyük’te bulunan kumaş parçaları en eski kumaş örneklerindendir. Burada yaşayanlar, o dönemde Hasan Dağı’ndan elde edilen obsidyen ile tuzu hem kendi ihtiyaçları için kullanmışlar hem de çevrelerindeki yerleşim birimlerinde yaşayan insanlara satmışlardır. İklimine uygun tahıl ve bakliyat yetiştirmişlerdir. **Buna göre Çatalhöyük’te aşağıdaki faaliyetlerden hangisinin geliştiği söylenemez?**

- A) Sanayi
- B) Dokumacılık
- C) Ticaret
- D) Tarım

(DPY 2019)

6) Tarih öncesi devirlerde insanlar mağaralarda ve ağaç kovuklarında barınıyorlar, yiyeceklerini avcılık ve toplayıcılıkla elde ediyorlar, mağara duvarlarına da avladıkları hayvanların resimlerini çiziyorlardı. **Bu bilgiye göre tarih öncesi devirlerde yaşayan insanlar için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Tüketici bir toplum oldukları
- B) İlkel bir yaşam sürdürdükleri
- C) Doğa ile iç içe yaşadıkları
- D) Yerleşik hayata geçtikleri

7) Ticaretin gelişmesiyle insanlar şehirlerini, ürünlerinin ticaretini yapabilecekleri su ve yol kenarlarına kurdular. **Bu bilgiyle aşağıdakilerden hangileri arasındaki etkileşim vurgulanmıştır?**

- A) Ekonomik faaliyetler – Yerleşme
- B) Devlet yönetimi - Yerleşme
- C) Yaşam şekli - Doğal şartlar
- D) Tarım - Ticaret

SIRA SİZDE

1 Bulunduğunuz yerde yerleşmeyi etkileyen doğal ve beşeri unsurlar nelerdir? Yazınız.

SB.7.3.1. Örnek incelemeler yoluyla geçmişten günümüze, yerleşmeyi etkileyen faktörler hakkında çıkarımlarda bulunur.